

ભારત સંગીત

બારાખડી.

જી. કે. મે. સી. યુ. સી.
જી. કે. મે. સી. યુ. સી.

Registered 21

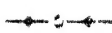
લેખક

પ્રા. ભારતલાલ પુનમચંદ માસ્તર

ભારત સંગીત વિદ્યાલય

શલાલવાડી મુખ્ય નં ૪

59

પૈ. મે. સી. યુ. સી. સંગીત શાળા

પ્રાગાવૃત્તિ

સવત્ર ૧૯૮૦

પ્રત ૨૦૦૦

મત ૧૯૨૪

કિં. ૦-૮-૦

૧૧૭૨૫

ગ્રંથકર્તાના સંગીતના પુસ્તકો.

“ભારત સંગીત બારાબડી” કિં. ૦-૮-૦

“ભારત મ્યુઝીક ગાઇડ” ભાગ ૧ લો કિં. ૧-૪-૦

“ભારત મ્યુઝીક ગાઇડ” ભાગ ૨જો કિં. ૧-૮-૦

ઉપરના પુસ્તકો હારમોનીયમ વિંદે વાજીવે.
શીખવા માટે સર્વોત્તમ છે માટે તમા પાશુ આજેજ મ ગાવો.
દરેક, બુકસેલરને ત્યાંથી મલશે.

સોલ એજન્ટ

પ્રસીધ્ધ કર્તા

વર્ધમાન એન્ડ સન્સ
પાયધુની ટ્રામ ટરમીનસ
સુબર્બ નં. ૩

પ્રો. ભારતલાલ પુનેમચંદ
ભારત સંગીત વિદ્યાલય,
ગુલાલવાડી, સુબર્બ નં. ૪.

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૧૭૨૫ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ૮૧૨૧૫૬૭

વિષય ૮૮૨: ૨૬૩: ૩૮

ભારત સંગીત બારાખડી.

લેખક

પ્રો. ભારતલાલ યુનમચંદ માસ્તર.

પ્રકાશક,

ભારત સંગીત વિદ્યાલય.

ગુલાલવાડી, મુખઈ નં. ૪

(મવ હક્ક લેખકે પોનાને સ્વાધીન ગાયા છે.)

પ્રથમ આવૃત્તિ.

સને ૧૯૨૪,

પ્રત ૨૦૦૦.

સંવત ૧૯૮૦

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અનંદાવાદ
ગુજરાતી કોપીરાઈટ-સંગ્રહ
૧૧૧૭૨૪

શ્રી જૈન લાસ્કરોદય પ્રેસ પારસી ગલી ૩૭ અગીઆરી લેનમાં
મનસુખલાલ હીરાલાલ લાલને છાપ્યું.

પ્રસ્તાવના.

અત્યાર સુધીમાં સંગીતના ઉત્તમોત્તમ ગ્રંથો સારા સારા ગાયનાચાર્યો અને સંગીતવેત્તાઓના હસ્તથી લખાયેલા છે, અને તે આજે આપણને એટલું સિદ્ધ કરી બતાવે છે કે હિંદુસ્તાનના જેવી સંગીત વિદ્યા અન્ય કોઇપણ દેશમાં અસ્તિત્વ ધરાવતી નહિ હોય.

આપણા ભારત વર્ષમાં નામાંકીત ગવૈયા અને સંગીત આચાર્યો થઇ ગયા છે. જેવા કે, નારદ, સરસ્વતી, તાનસેન, ઐન્જુબાવરા વીગેરે કે જેમના ચીરસ્મરણીય નામો અત્યારે પણ પ્રેમ ભક્તિ અને સંગીત વિષે એમની કીર્તી ઇતીહાસમાં અને અન્ય ગ્રંથોમાં સુવર્ણના અક્ષરે ઝળકી રહી છે.

આધુનીક કાળમાં પણ પ્રાચીન સંગીત ગ્રંથોના આધારે સારા સારા સંગીતના પુસ્તકો લખાયા છે, અને લખાય છે તે પણ એમ સાબીત કરે છે કે બહુરત્ના વસુંધરા.

લેખક.

ભારત સંગીત બારાખડી વિષે કંઈક ખુલાસો.

આ લઘુ પુસ્તકને માટે વિશેષ ન લખતાં ફક્ત તાલ અને માત્રા માટે થોડું લખવું એ વાચકને જરૂર પ્રિય લાગશે.

સવાલ:—માત્રા કેને કહેવી ?

જવાબ:—ઘડીઆળ જ્યારે ચાલું હોય છે ત્યારે તેમાંથી અવાજ નીકળે છે કે કટ કટ કટ કટ એટલે તે માત્રા થાય છે. અને એક સરખી નીયમીત રીતે કટ કટ કટ કટ ચાલે તેને લય કહે છે. અથવા આપણે એક બે ત્રણ ચાર એમ નિયમીત રીતે બોલીએ તે પણ માત્રા કહેવાય છે.

તાલ વિષે કહેવાનું કે જેમ સંગીત (ગાયન) માં કુલ ૪૨૧ રાગ અને રાગણીઓ આશરે ૧૦૦૦ એક હજાર ઉપર છે તેમ તાલ પણ આશરે ૩૦૦ ત્રણસો ઉપર છે. પણ હાલ એમાંથી ઘણાજ થોડા રાગ રાગણીઓ અને તાલ પ્રચલીત છે અને તેમાંએ વિશેષ કરીને તાલ તો ફક્ત ત્રીતાલ, દાદરો, લાવણી, દ્રુપદ, ઝપ તાલ, ખેમટો, દીપચંદી એવા જુજ તાલ આજકાલ ચાલું છે તે દરેકની અંદર અમુક માત્રા ગણીને તાલ બંધાય છે જેમકે ત્રીતાલમાં સોળ માત્રા છે તો તેને ચાર ચાર ના ચાર ખંડ પાડીને ચાર ભાગમાં વિભક્ત કરી નાંખી તેમાં ત્રણ તાલ અને એક ખાલી (કાળ) આવે છે. તેનું નામ ત્રીતાલ રાખવામાં આવ્યું છે.

સા રી ગ મ અથવા ગાયનમાં જે જગ્યા (સ્વર) પર ઝોક (વજન) આવે ત્યાં તાલ દેવી.

* દરેક રાગ અને તેની વંશાવળી તેમના સ્વરૂપ વસ્ત્ર સ્વભાવ તેમના ફોટોગ્રાફ સાથે વાદી સંવાદી વર્જન ન્યાસ ગાયન નોટેશન સાથે અમારા તરફથી થોડાજ ટાઇમમાં છપાઇને બહાર પડશે.

જ્યાં વધારે ઝોક (વજન) આવે ત્યાં સમ છે એમ સમજવું
દાખલા તરીકે:

૨ સા રી ગ મ	૩ પ ધ ની સા ટી	૦ સા ની ધ પ ટી	૧ મ ગ રે સા
----------------	----------------------	----------------------	----------------

૨ સમ.

૩ તાલ.

૧ તાલ.

૦ ખાલી (કાળ)

માથન તથા વાજીત્રમાં મુખ્ય સાત સ્વર છે તેના નામ નીચે પ્રમાણે છે

નંબર	લખવાનાં ટુંકાં નામ	ખોલવાનાં નામ
૧	સા	પડજ
૨	રે	રીખખ
૩	ગ	ગાંધાર
૪	મ	મધ્યમ
૫	પ	પંચમ
૬	ધ	ધૈવત
૭	ની	નીખાદ

સવાલ:—સાત સ્વરમાં કેટલા ભેદ થાય છે ?

જવાબ:—હારમોનીયમ તેમજ બીજા વાજીત્રમાં મુખ્ય કરીને
ત્રણ ભેદ થાય છે. ૧ શુદ્ધ. ૨ તીવ્ર. ૩ કોમળ.

સવાલ:—શુદ્ધ કેને કહેવો ?

જવાબ:—જેમાં કોઈપણ જાતનો વિકાર નહિ (એકજ) હોય
તે સા. પ. આ બે સ્વર શુદ્ધ છે. જે કોમળ, કે તીવ્ર કોઈ
પણ કાળે થઈ શકતા નથી.

સવાલ:—તીવ્ર કેને કહેવો?

જવાબ:—આપણે ચાલુ સા રે ગ મ વગાડીએ છીએ તે (મ) સિવાયના દરેક સુર તીવ્ર સમજવા ફક્ત મ કોમળ વાગે છે.
રી ગ મ ધ ની આ બધા સ્વર તીવ્ર થાય છે.

સવાલ:—કોમળ કેને કહેવો ?

જવાબ:—કોમળ એટલે આપણે જે સુરથી સા રી ગ મ વગાડીએ તેની પાછળનો સુર કોમળ સમજવો.

દાખલા તરીકે આપણે સા રે ગ મ પ ધ આટલા સુર વગાડ્યા હવે કોઈ ગાયન કે સા રે ગ મ માં (ધૈવત) કોમળ આવતો હોય તો તેની પછીનોજ (ઉતરતો) સ્વર હોય તે કોમળ સમજવો રે ગ મ ધ ની આ બધા સ્વર કોમળ થાય છે.

સવાલ:—સપ્તક કેને કહેવો ?

જવાબ —સા રે ગ મ પ ધ ની એમ સાત સુરનો એક સપ્તક થાય છે. અને એવા સપ્તક ગાવા વગાડવામાં ઘણું કરીને ત્રણથી ચાર સુધી ઉપયોગમાં આવે છે તેથી ત્રણ સપ્તક લખવામાં આવે છે અને બાકીનો સપ્તક (ટીપ) ત્રીજા સપ્તકમાં ગણાય છે

સવાલ:—ત્રણ સપ્તકના નામ શું?

જવાબ:—(૧) ખરજ (૨) મધ્ય (૩) ટીપ.

પુસ્તકમાં આવતાં ચિન્હોની સમજ.

૪ આવી નીશાની જે સ્વરની અગાડી હોય તે દરેક સ્વર એક માત્રા લંબાવવો અને એકથી વધારે ઇંગ્લીશ આઠડા હોયતો તેટલી વધારે માત્રા લંબાવવી દાખલા તરીકે:

૨ ૩ ૦ ૧
| સા ૪ ૪ ૪ | રે ૪ ૪ ૪ | ગ ૪ ૪ ૪ | મ ૪ ૪ ૪ |

સા આવી નીશાની જે સ્વરની નીચે હોય તેટલા સ્વર

અડધી માત્રાના સમજવા જેમકે

| સા રે ગ મ રે ગ મ પ | ગ મ પ ધ મ પ ધ ની |

ની આવી નીશાની જે સ્વરની નીચે હોય તે દરેક સ્વર ખરજ
ખ

(પાછલા) સપ્તકના સમજવા (મધ્ય) વચલા સપ્તક માટે
નીશાનીની જરૂર નથી

સા આવી નીશાની જે સ્વરની નીચે હોય તે દરેક સ્વર
રી

ઉપરના (ટીપ) સપ્તકના સમજવા.

ગ આવી નીશાની જે સ્વરની નીચે હોય તે દરેક સ્વર ક્રોમળ સમજવા
ક્રો

મ આવી નીશાની મ. ની નીચેજ આવશે એટલે તે ત્રીજ સમજવો
ત્રી

૦ આવી નીશાની વાળા સ્વર લંબાવવા.

R આવી નીશાની હોય ત્યારે વાજાંત્ર પરથી આંગળી ઉપાડી
સંધને જેટલી માત્રા R ની અગાડી હોય તેટલી માત્રા થોભવું.

આરોહ—સ્વરોને અનુક્રમે ઉચ્ચ ચઢાવવા તેને આરોહ કહે છે જેમકે

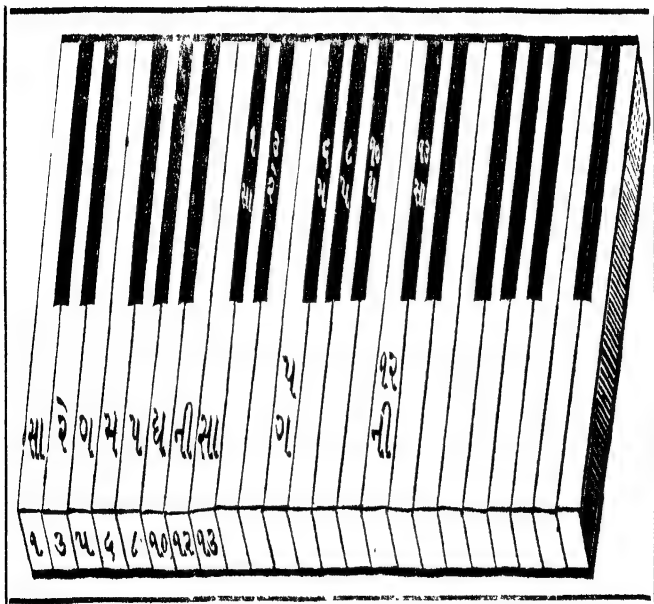
| સા રે ગ મ | પ ધ ની સા |
રી

અવરોહ—સ્વરોને અનુક્રમે નીચે ઉતારવા તેને અવરોહ કહે છે જેમકે

| સા ની ધ પ | મ ગ રે સા |
રી

ਘਰ ਸੁਰਨੀ ਸਾ ਰੇ ਗ ਮ ਨੋ ਨਕਸ਼ੋ.

નીચે લખેલા આદરની ગણતરીમાં કાળા તથા ધોળા દરેક સ્વરલેખા (ખાત્રીને માટે નીચેનું ચીત્ર જુઓ.)

ઉત્તર જણાવેલ ગણતરી પ્રમાણે ડેપુટી કાળા, યા, ધોળા મુઠ્ઠી સા રે ગ મ વગાડી શકાયો.

ભારત સંગીત ખાસખડી

પ્રથમ વિભાગ.

પાઠ ૧

રાગ શંકર બરણ તાલ ત્રીતાલ.

૨ ૩ ૦ ૧
| સા ૪ ૪ ૪ | રે ૪ ૪ ૪ | ગ ૪ ૪ ૪ | મ ૪ ૪ ૪ |

૨ ૩ ૦ ૧
| પ ૪ ૪ ૪ | ધ ૪ ૪ ૪ | ની ૪ ૪ ૪ | સા ૪ ૪ ૪
દી

૨ ૩ ૦ ૧
| સા ૪ ૪ ૪ | ની ૪ ૪ ૪ | ધ ૪ ૪ ૪ | પ ૪ ૪ ૪
દી

૨ ૩ ૦ ૧
| મ ૪ ૪ ૪ | ગ ૪ ૪ ૪ | રે ૪ ૪ ૪ | સા ૪ ૪ ૪

પાઠ ૨

૨ ૩ ૦ ૧
| સા ૪ સા ૪ | રે ૪ રે ૪ | ગ ૪ ગ ૪ | મ ૪ મ ૪

२ ५ ४ ५ ४ | ३ ६ ४ ६ ४ | ० नी ४ नी ४ | १ सा ४ सा ४ |
टी टी

२ सा ४ सा ४ | ३ नी ४ नी ४ | ० ६ ४ ६ ४ | १ ५ ४ ५ ४ |
टी टी

२ ४ ४ म ४ | ३ ग ४ ग ४ | ० रे ४ रे ४ | १ सा ४ सा ४ |

पाठ ३

२ सा सा सा सा | ३ रे रे रे रे | ० ग ग ग ग | १ म म म म |

२ ५ ५ ५ ५ | ३ ६ ६ ६ ६ | ० नी नी नी नी | १ सा सा सा सा |
टी टी टी टी

२ सा सा सा सा | ३ नी नी नी नी | ० ६ ६ ६ ६ | १ ५ ५ ५ ५ |
टी टी टी टी

२ म म म म | ३ ग ग ग ग | ० रे रे रे रे | १ सा सा सा सा |

2 3 0 2
4 8 8 8 | 8 8 4 8 | 4 8 8 8 | 8 8 4 8 |

^२ नी ४ ४ ४ | ^३ ४ ४ नी ४ | ^० सा ४ ४ ४ | ^१ ४ ४ सा ४
 २ी २ी

२ सा ४ ४ ४ | ३ ४ सा ४ | ० नी ४ ४ ४ | १ ४ ४ नी ४ |

2 3 0 9
4 8 8 8 | 8 8 4 8 | 4 8 8 8 | 8 8 4 8 |

२ ३ ० १
म ८ ८ ८ | ठ ८ म ८ | ग ८ ८ ८ | ८ ८ ग ८ |

२ ३ ० १
रे ४ ४ ४ | ठ ४ रे ४ | सा ४ ४ ४ | ढ ४ सा ४ |

418 9

२ सा ४ ४ ४ ३ ४ ४ सा सा ० २ ४ ४ ४ १ ४ ४ २ २

૨ ૩ ૦ ૧
| મ ઈ ઈ ઈ | ઈ ઈ મ મ | મ ઈ ઈ ઈ | ઈ ઇ મ મ |

૨ ૩ ૦ ૧
| પ ઈ ઈ ઈ | ઈ ઈ પ પ | ધ ઈ ઈ ઈ | ઈ ઈ ધ ધ |

૨ ૩ ૦ ૧
| ની ઈ ઈ ઈ | ઈ ઈ ની ની | સા ઈ ઈ ઈ | ઈ ઈ સા સા
ટી ટી ટી

૨ ૩ ૦ ૧
| સા ઈ ઈ ઈ | ઈ ઈ સા સા | ની ઈ ઈ ઈ | ઈ ઈ ની ની
ટી ટી ટી

૨ ૩ ૦ ૧
| ધ ઈ ઈ ઈ | ઈ ઈ ધ ધ | પ ઈ ઈ ઈ | ઈ ઈ પ પ |

૨ ૩ ૦ ૧
| મ ઈ ઈ ઈ | ઈ ઈ મ મ | ગ ઈ ઈ ઈ | ઈ ઈ ગ ગ |

૨ ૩ ૦ ૧
| રે ઈ ઈ ઈ | ઈ ઈ રે રે | સા ઈ ઈ ઈ | ઈ ઈ સા સા |

418 C

२ ३ ० १
सा ४ सा सा रे ४ रे रे अ ४ अ अ भ ४ भ भ

[illegible]

२ ३ ० १
सा ४ सा सा नी ४ नी नी ष ४ ष ष प ४ प प
टी टी टी | | | |

२ ३ ० १
म ४ म म ग ४ ग ग रे ४ रे रे सा ४ सा सा

418 €

२ ३ ० १
सा सा सा ४ रे रे रे ४ ग ग ग ४ म म म ४

२	३	०	१
प प प ४	ष ष ष ४	नी नी नी ४	सा सा सा ४
			दी दी दी

^୨ | ସା ସା ସା ଓ | ^୩ | ନି ନି ନି ଓ | ^୦ | ଧ ଧ ଧ ଓ | ^୧ | ପ ପ ପ ଓ |

^୨ | ଖ ଖ ଖ ଓ | ^୩ | ଗ ଗ ଗ ଓ | ^୦ | ଚ ଚ ଚ ଓ | ^୧ | ସା ସା ସା ଓ |

ଖଣ୍ଡ ୧୦

^୨ | ସା ସା ଓ ସା | ^୩ | ଚ ଚ ଓ ଚ | ^୦ | ଗ ଗ ଓ ଗ | ^୧ | ଖ ଖ ଓ ଖ |

^୨ | ପ ପ ଓ ପ | ^୩ | ଧ ଧ ଓ ଧ | ^୦ | ନି ନି ଓ ନି | ^୧ | ସା ସା ଓ ସା |

^୨ | ସା ସା ଓ ସା | ^୩ | ନି ନି ଓ ନି | ^୦ | ଧ ଧ ଓ ଧ | ^୧ | ପ ପ ଓ ପ |

^୨ | ଖ ଖ ଓ ଖ | ^୩ | ଗ ଗ ଓ ଗ | ^୦ | ଚ ଚ ଓ ଚ | ^୧ | ସା ସା ଓ ସା |

२ R ४ सा ४ | ३ R ४ रे ४ | ० R ४ ग ४ | १ R ४ म ४ |

२ R ८ ५ ८ | ३ R ८ ५ ८ | ० R ८ नी ८ | १ R ८ सा ८ |

$\left| \begin{smallmatrix} 2 \\ R \end{smallmatrix} \begin{smallmatrix} 8 \\ 8 \end{smallmatrix} \begin{smallmatrix} 8 \\ 1 \end{smallmatrix} \right| \begin{smallmatrix} 3 \\ R \end{smallmatrix} \begin{smallmatrix} 8 \\ 8 \end{smallmatrix} \begin{smallmatrix} 8 \\ 1 \end{smallmatrix} \left| \begin{smallmatrix} \bullet \\ R \end{smallmatrix} \begin{smallmatrix} 8 \\ 8 \end{smallmatrix} \begin{smallmatrix} 8 \\ 8 \end{smallmatrix} \right| \begin{smallmatrix} 1 \\ R \end{smallmatrix} \begin{smallmatrix} 8 \\ 8 \end{smallmatrix} \begin{smallmatrix} 8 \\ 8 \end{smallmatrix} \right|$

२ ३ ० १
| R ८ म ८ | R ८ ग ८ | R ८ रे ८ | R ८ सा ८ |

५१४ १२

२ ३ ० १
॥ स ८ R ६ ॥ २ ८ R ८ ॥ ३ ८ R ८ ॥ ४ ८ R ८ ॥

2 3 0 1
4 8 R 8 4 S R 3 1 8 R 8 1 8 R 8

^૨ મા ઈ R ઈ | ^૩ ની ઈ R ઈ | ^૦ ધ ઈ R ઈ | ^૧ પ ઈ R ઈ |

^૨ ખ ઈ R ઈ | ^૩ ગ ઈ R ઈ | ^૦ રે ઈ R ઈ | ^૧ સા ઈ R ઈ |

પાઠ ૧૩

^૨ સા ઈ સા ઈ | ^૩ ઈ ઈ સા ઈ | ^૦ રે ઈ રે ઈ | ^૧ ઈ ઈ રે ઈ |

^૨ ગ ઈ ગ ઈ | ^૩ ઈ ઈ ગ ઈ | ^૦ ખ ઈ ખ ઈ | ^૧ ઈ ઈ ખ ઈ |

^૨ પ ઈ પ ઈ | ^૩ ઈ ઈ પ ઈ | ^૦ ધ ઈ ધ ઈ | ^૧ ઈ ઈ ધ ઈ |

^૨ ની ઈ ની ઈ | ^૩ ઈ ઈ ની ઈ | ^૦ સા ઈ સા ઈ | ^૧ ઈ ઈ સા ઈ |

^૨ ટી ટી | ^૩ ઈ ઈ સા ઈ | ^૦ ની ઈ ની ઈ | ^૧ ઈ ઈ ની ઈ |

^३६ ४ ६ ४ | ^३४ ४ ६ ४ | ^०५ ४ ५ ४ | ^१४ ४ ५ ४ |
^२अ ४ अ ४ | ^३४ ४ अ ४ | ^०ग ४ ग ४ | ^१४ ४ ग ४ |
^२रे ४ रे ४ | ^३४ ४ रे ४ | ^०सा ४ सा ४ | ^१४ ४ सा ४ |

पाठ १४

^२सा ४ सा ४ | ^३४ ४ सा सा | ^०रे ४ रे ४ | ^१४ ४ रे रे |
^२ग ४ ग ४ | ^३४ ४ ग ग | ^०अ ४ अ ४ | ^१४ ४ अ अ |
^२५ ४ ५ ४ | ^३४ ४ ५ ५ | ^०६ ४ ६ ४ | ^१४ ४ ६ ६ |
^२नी ४ नी ४ | ^३४ ४ नी नी | ^०सा ४ सा ४ | ^१४ ४ सा सा |
^२दी ४ दी ४ | ^३४ ४ दी दी | ^०सा ४ सा ४ | ^१४ ४ सा सा |

૨ ૩ ૦ ૧
| સા ઈ સા ઈ | ઈ ઈ સા સા | ની ઈ ની ઈ | ઈ ઈ ની ની |

૨ ૩ ૦ ૧
| ધ ઈ ધ ઈ | ઈ ઈ ધ ધ | પ ઈ પ ઈ | ઈ ઈ પ પ |

૨ ૩ ૦ ૧
| મ ઈ મ ઈ | ઈ ઈ મ મ | ગ ઈ ગ ઈ | ઈ ઈ ગ ગ |

૨ ૩ ૦ ૧
| રે ઈ રે ઈ | ઈ ઈ રે રે | સા ઈ સા ઈ | ઈ ઈ સા સા |

ખાંડ ૧૫

૨ ૩ ૦ ૧
| સા સા સા ઈ | ઈ ઈ સા સા | રે રે રે ઈ | ઈ ઈ રે રે |

૨ ૩ ૦ ૧
| ગ ગ ગ ઈ | ઈ ઈ ગ ગ | મ મ મ ઈ | ઈ ઈ મ મ |

૨ ૩ ૦ ૧
| પ પ પ ઈ | ઈ ઈ પ પ | ધ ધ ધ ઈ | ઈ ઈ ધ ધ |

^૨ ની ની ની ની | ^૩ ઈ ઈ ની ની | ^૦ સા સા સા ઈ | ^૧ ઈ ઈ સા સા |
ટી ટી ટી ટી ટી ટી

^૨ સા સા સા ઈ | ^૩ ઈ ઈ સા સા | ^૦ ની ની ની ઈ | ^૧ ઈ ઈ ની ની |
ટી ટી ટી ટી ટી ટી

^૨ ધ ધ ધ ઈ | ^૩ ઈ ઈ ધ ધ | ^૦ પ પ પ ઈ | ^૧ ઈ ઈ પ પ |

^૨ મ મ મ ઈ | ^૩ ઈ ઈ મ મ | ^૦ ગ ગ ગ ઈ | ^૧ ઈ ઈ ગ ગ |

^૨ રે રે રે ઈ | ^૩ ઈ ઈ રે રે | ^૦ સા સા સા ઈ | ^૧ ઈ ઈ સા સા |

પાઠ ૧૬

^૨ સા ઈ સા સા | ^૩ ઈ સા સા ઈ | ^૦ રે ઈ રે રે | ^૧ ઈ રે રે ઈ |

^૨ ગ ઈ ગ ગ | ^૩ ઈ ગ ગ ઈ | ^૦ મ ઈ મ મ | ^૧ ઈ મ મ ઈ |

^२ ५ ४ ५ ५ | ^३ ४ ५ ५ ४ | ^० ५ ४ ५ ५ | ^१ ४ ५ ५ ४ |

^२ नी ४ नी नी | ^३ ४ नी नी ४ | ^० सा ४ सा सा | ^१ ४ सा सा ४ |
टी टी टी टी टी

^२ सा ४ सा सा | ^३ ४ सा सा ४ | ^० नी ४ नी नी | ^१ ४ नी नी ४ |
टी टी टी टी टी

^२ ५ ४ ५ ५ | ^३ ४ ५ ५ ४ | ^० ५ ४ ५ ५ | ^१ ४ ५ ५ ४ |

^२ भ ४ भ भ | ^३ ४ भ भ ४ | ^० ग ४ ग ग | ^१ ४ ग ग ४ |

^२ रे ४ रे रे | ^३ ४ रे रे ४ | ^० सा ४ सा सा | ^१ ४ सा सा ४ |

प्राक् १७

^२ सा ४ सा सा | ^३ ४ सा सा सा | ^० रे ४ रे रे | ^१ ४ रे रे रे |

^૨ ગ ઈ ગ ગ | ^૩ ઈ ગ ગ ગ | ^૦ મ ઈ મ મ | ^૧ ઈ મ મ મ |

^૨ પ ઈ પ પ | ^૩ ઈ પ પ પ | ^૦ ધ ઈ ધ ધ | ^૧ ઈ ધ ધ ધ |

^૨ ની ઈ ની ની | ^૩ ઈ ની ની ની | ^૦ સા ઈ સા સા | ^૧ ઈ સા સા સા |

^૨ સા ઈ સા સા | ^૩ ઈ સા સા સા | ^૦ ની ઈ ની ની | ^૧ ઈ ની ની ની |

^૨ ધ ઈ ધ ધ | ^૩ ઈ ધ ધ ધ | ^૦ પ ઈ પ પ | ^૧ ઈ પ પ પ |

^૨ મ ઈ મ મ | ^૩ ઈ મ મ મ | ^૦ ગ ઈ ગ ગ | ^૧ ઈ ગ ગ ગ |

^૨ રે ઈ રે રે | ^૩ ઈ રે રે રે | ^૦ સા ઈ સા સા | ^૧ ઈ સા સા સા |

પાઠ ૧૮

૨ ૩ ૦ ૧
| સા સા સા સા | ઈ સા સા સા | રે રે રે રે | ઈ રે રે રે |

૨ ૩ ૦ ૧
| ગ ગ ગ ગ | ઈ ગ ગ ગ | મ મ મ મ | ઈ મ મ મ |

૨ ૩ ૦ ૧
| પ પ પ પ | ઈ પ પ પ | ધ ધ ધ ધ | ઈ ધ ધ ધ |

૨ ૩ ૦ ૧
| ની ની ની ની | ઈ ની ની ની | સા સા સા સા | ઈ સા સા સા |
ટી ટી ટી ટી ટી ટી ટી

૨ ૩ ૦ ૧
| સા સા સા સા | ઈ સા સા સા | ની ની ની ની | ઈ ની ની ની |
ટી ટી ટી ટી ટી ટી ટી

૨ ૩ ૦ ૧
| ધ ધ ધ ધ | ઈ ધ ધ ધ | પ પ પ પ | ઈ પ પ પ |

૨ ૩ ૦ ૧
| મ મ મ મ | ઈ મ મ મ | ગ ગ ગ ગ | ઈ ગ ગ ગ |

^૨ રે રે રે રે | ^૩ ઠે રે રે રે | ^૦ સા સા સા સા | ^૧ ઠે સા સા સા |

પાઠ ૧૯

^૨ સા રે ગ મ | ^૩ રે ગ મ પ | ^૦ ગ મ પ ધ | ^૧ મ પ ધ ની |

^૨ પ ધ ની સા | ^૩ ધ ની સા રે | ^૦ રે સા ની ધ | ^૧ સા ની ધ પ |

^૨ ની ધ મ પ | ^૩ ધ પ મ ગ | ^૦ પ મ ગ રે | ^૧ મ ગ રે સા |

પાઠ ૨૦

^૨ R સા સા સા | ^૩ R રે રે રે | ^૦ R ગ ગ ગ | ^૧ R મ મ મ |

^૨ R પ પ પ | ^૩ R ધ ધ ધ | ^૦ R ની ની ની | ^૧ R સા સા સા |

^૨ R સા સા સા | ^૩ R ની ની ની | ^૦ R ધ ધ ધ | ^૧ R પ પ પ |

^૨ R મ મ મ | ^૩ R ગ ગ ગ | ^૦ R રે રે રે | ^૧ R સા સા સા |

પાઠ ૨૧

^૨ R સા ઈ સા | ^૩ R રે ઈ રે | ^૦ R ગ ઈ ગ | ^૧ R મ ઈ મ |

^૨ R પ ઈ પ | ^૩ R ધ ઈ ધ | ^૦ R ની ઈ ની | ^૧ R સા ઈ સા |

^૨ R સા ઈ સા | ^૩ R ની ઈ ની | ^૦ R ધ ઈ ધ | ^૧ R પ ઈ પ |

^૨ R મ ઈ મ | ^૩ R ગ ઈ ગ | ^૦ R રે ઈ રે | ^૧ R સા ઈ સા |

પાઠ ૨૨

^૨ R સા સા ૪ | ^૩ R રે રે ૪ | ^૦ R ગ ગ ૪ | ^૧ R મ મ ૪ |

^૨ R પ પ ૪ | ^૩ R ધ ધ ૪ | ^૦ R ની ની ૪ | ^૧ R સા સા ૪
 ટી ટી

^૨ R સા સા ૪ | ^૩ R ની ની ૪ | ^૦ R ધ ધ ૪ | ^૧ R પ પ ૪
 ટી ટી

^૨ R મ મ ૪ | ^૩ R ગ ગ ૪ | ^૦ R રે રે ૪ | ^૧ R સા સા ૪

પાઠ ૨૩

^૨ સા રે સા રે | ^૩ ગ ૪ ૪ ૪ | ^૦ રે ગ રે ગ | ^૧ મ ૪ ૪ ૪

^૨ ગ મ ગ મ | ^૩ પ ૪ ૪ ૪ | ^૦ મ પ મ પ | ^૧ ધ ૪ ૪ ૪

२ ३ ० १
प ध प ध नी ८ ८ ८ ध नी ध नी सा ८ ८ ८
टी

२ ३ ० १
सा नी सा नी ध ८ ८ ८ नी ध नी ध प ८ ८ ८
टी टी

२ ३ ० १
ध प ध प म ८ ८ ८ प म प म ग ८ ८ ८

२ ३ ० १
म ग म ग रे ८ ८ ८ ग रे ग रे सा ८ ८ ८

पाठ २४

२ ३ ० १
सा रे सा रे ग ८ ग ८ रे ग रे ग म ८ म ८

२ ३ ० १
ग म ग म प ८ प ८ म प म प ध ८ ध ८

२ ३ ० १
प ध प ध नी ८ नी ८ ध नी ध नी सा ८ सा ८
टी टी

२ ३ ० १
 सा नी सा नी | ४ ४ ४ ४ | नी ४ नी ४ | ५ ४ ५ ४ |

२ ३ ० १
 ४ ५ ४ ५ | ४ ४ ४ ४ | ५ ४ ५ ४ | ४ ४ ४ ४ |

२ ३ ० १
 ४ ४ ४ ४ | ४ ४ ४ ४ | ४ ४ ४ ४ | सा ४ सा ४ |

पाठ २५

२ ३ ० १
 सा रे सा रे | ४ ४ ४ ४ | रे ४ रे ४ | ४ ४ ४ ४ |

२ ३ ० १
 ४ ४ ४ ४ | ५ ५ ५ ५ | ४ ५ ४ ५ | ४ ४ ४ ४ |

२ ३ ० १
 ५ ४ ५ ४ | नी नी नी नी | ४ नी ४ नी | सा सा सा सा |

२ ३ ० १
 सा नी सा नी | ४ ४ ४ ४ | नी ४ नी ४ | ५ ५ ५ ५ |

२१.

२ ३ ० १
 ध प ध प | म म म म | प म प म | ग ग ग म |

२ ३ ० १
 म ग म ग | रे रे रे रे | ग रे ग रे | सा सा सा सा |

—(०)—

पाठ-२६

२ ३ ० १
 आ रे सा रे | ग ग ठ ग | रे ग रे ग | म म ठ म |

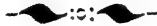
२ ३ ० १
 ग म ग म | प प ठ प | म प म प | ध ध ठ ध |

२ ३ ० १
 प ध प ध | नी नी ठ नी | ध नी ध नी | सा सा ठ सा |
 टी टी

२ ३ ० १
 सा नी सा नी | ध ध ठ ध | नी ध नी ध | प प ठ प |
 टी टी

२ ३ ० १
 ध प ध प | म म ठ म | प म प म | ग ग ठ ग |

२ ३ ८ १
म ग म ग रे रे ङ रे ग रे ग रे सा सा ङ सा

ਪਾਠ ੨੭

२ सा ४ सा रे ग म | ३ रे ४ रे ग म प | ० ग ४ ग म प ध |

१ २ ३
म ४ म प ध नी प ४ प ध नी सा ध ४ ध नी सा रे
। । । । । । । । । । । । । । । । । ।

० १
रे ४ रे सा नी ध | सा ४ सा नी ध प
टी टी टी | टी टी । । ।

२ ३ ०

नी ङ नी ध प म ध ङ ध प म ग प ङ प म ग रे

 | | |

 | | |

१
म ४ म ग रे सा
। । । ।

पाठ २८

२ सा सा सा रे ग म | ३ रे रे रे ग म प | ० ग ग ग म प ध |

१ म म म प ध नी | २ प प म ध नी सा | ३ ध ध ध नी सा रे |
दी दी दी दी दी दी

० रे रे रे सा नी ध | १ सा सा सा नी ध प |
दी दी दी दी दी दी

२ नी नी नी ध प म | ३ ध ध ध प म ग | ० प प प म ग रे |

१ म म म ग रे सा |

पाठ १८

२ सा ४ ४ सा | ३ रे ४ ४ रे | ० ग ४ ४ ग | १ म ४ ४ म |

२ प ४ ४ प | ३ ध ४ ४ ध | ० नी ४ ४ नी | १ सा ४ ४ सा |
दी दी दी दी दी दी

२ ३ ० १
 सा ८ ८ सा नी ८ ८ नी ध ८ ८ ध प ८ ८ प
 टी टी
 २ ३ ० १
 म ८ ८ म ग ८ ८ ग रे ८ ८ रे सा ८ ८ सा

पाठ ३०

२ ३ ०
 सा ८ सा सा सा सा रे ८ रे रे रे रे ग ८ ग ग ग ग
 १ २ ३
 म ८ म म म म प ८ प प प प ध ८ ध ध ध ध
 ० १ २
 नी ८ नी नी नी नी सा ८ सा सा सा सा सा ८ सा सा सा सा
 टी टी टी टी टी टी टी टी टी टी
 ३ ० १
 नी ८ नी नी नी नी ध ८ ध ध ध ध प ८ प प प प
 २ ३ ०
 म ८ म म म म ग ८ ग ग ग ग रे ८ रे रे रे रे
 १
 सा ८ सा सा सा सा

પાઠ ૩૧

૨ ૩ ૦
| સા સા સા સા સા ૪ | રે રે રે રે રે ૪ | ગ ગ ગ ગ ગ ૪ |

૧ ૨ ૩
| મ મ મ મ મ ૪ | પ પ પ પ પ ૪ | ધ ધ ધ ધ ધ ૪ |

૦ ૧ ૨
| ની ની ની ની ની ૪ | સા સા સા સા સા ૪ | સા સા સા સા સા ૪ |
 ટી ટી ટી ટી ટી ટી ટી ટી ટી ટી

૩ ૦ ૧
| ની ની ની ની ની ૪ | ધ ધ ધ ધ ધ ૪ | પ પ પ પ પ ૪ |

૨ ૩ ૦
| મ મ મ મ મ ૪ | ગ ગ ગ ગ ગ ૪ | રે રે રે રે રે ૪ |

૧
| સા સા સા સા સા ૪ |

પાઠ ૩૨

૨ ૩ ૦
| સા સા સા સા સા | રે રે રે રે રે રે | ગ ગ ગ ગ ગ ગ |

१ २ ३
 | म म म म म म | प प प प प प | ध ध ध ध ध ध |

० १ २
 | नी नी नी नी नी नी | सा सा सा सा सा सा | सा सा सा सा सा सा |
 | टी टी टी टी टी टी | टी टी टी टी टी टी |

३ ० १
 | नी नी नी नी नी नी | ध ध ध ध ध ध | प प प प प प |

२ ३ ०
 | म म म म म म | ग ग ग ग ग ग | रे रे रे रे रे रे |

१
 | सा सा सा सा सा सा |

पाठ ३३

२ ३ ०
 | सा सा सा सा सा सा | रे रे रे रे रे रे | ग ग ग ग ग ग |

१ २ ३
 | म म म म म म | प प प प प प | ध ध ध ध ध ध |

० नी नी नी नी नी नी | १ सा सा सा सा सा सा | २ सा सा सा सा सा सा |
 | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |

३ नी नी नी नी नी नी | ० ध ध ध ध ध ध | १ प प प प प प |
 | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |

२ भ भ भ भ भ भ | ३ ग ग ग ग ग ग | ० रे रे रे रे रे रे |
 | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |

१ सा सा सा सा सा सा |
 | | | | | | |

पाठ ३४

२ सा सा सा सा सा सा | ३ रे रे रे रे रे रे | ० ग ग ग ग ग ग |
 | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |

१ भ भ भ भ भ भ | २ प प प प प प | ३ ध ध ध ध ध ध |
 | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |

० नी नी नी नी नी नी | १ सा सा सा सा सा सा |
 | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |

२ सा सा सा सा सा सा सा | नी नी नी नी नी नी नी |
टी टी टी टी टी टी टी

० ध ध ध ध ध ध ध | १ प प प प प प प |

२ भ भ भ भ भ भ भ | १ ग ग ग ग ग ग ग |

० रे रे रे रे रे रे रे | १ सा सा सा सा सा सा सा |

पाठ ३५

२ सा सा सा सा सा सा सा | ३ रे रे रे रे रे रे रे |

० ग ग ग ग ग ग ग | १ भ भ भ भ भ भ भ |

२ ३
 प प प प प प प प ध ध ध ध ध ध ध ध

० १
 नी नी नी नी नी नी नी नी सा सा सा सा सा सा सा सा
 टी टी टी टी टी टी टी टी

२ ३
 सा सा सा सा सा सा सा सा नी नी नी नी नी नी नी नी
 टी टी टी टी टी टी टी टी

० १
 ध ध ध ध ध ध ध ध प प प प प प प प

२ ३
 म म म म म म म म ग ग ग ग ग ग ग ग

० १
 रे रे रे रे रे रे रे रे सा सा सा सा सा सा सा सा

पाठ ३६

२ ३ ० १
 सा ४ सा सा सा रे ४ रे रे रे ग ४ ग ग ग म ४ म म म

^२ ४ ४ ५ ५ ५ | ^३ ६ ६ ६ ६ ६ | ^० नी ४ नी नी नी | ^१ सा ४ सा सा सा |
 टी टी टी टी

^२ सा ४ सा सा सा | ^३ नी ४ नी नी नी | ^० ६ ६ ६ ६ ६ | ^१ ५ ४ ५ ५ ५ |
 टी टी टी टी

^२ ७ ७ ७ ७ ७ | ^३ ग ४ ग ग ग | ^० रे ४ रे रे रे | ^१ सा ४ सा सा सा |

पाठ ३७

^२ सा सा सा सा सा सा | ^३ रे रे रे रे रे रे | ^० ग ग ग ग ग ग |

^१ म म म म म म | ^२ ५ ५ ५ ५ ५ ५ | ^३ ६ ६ ६ ६ ६ ६ |

^० नी नी नी नी नी नी | ^१ सा सा सा सा सा सा | ^२ सा सा सा सा सा सा |
 टी टी टी टी टी टी

³ | नी नी नी नी नी नी | ⁰ | ध ध ध ध ध ध | ¹ | प प प प प प |

² | म म म म म म | ³ | ग ग ग ग ग ग | ⁰ | रे रे रे रे रे रे |

¹ | सा सा सा सा सा सा |

पाठ 3८

² | सा सा सा सा सा सा | ³ | रे रे रे रे रे रे | ⁰ | ग ग ग ग ग ग |

¹ | म म म म म म | ² | प प प प प प | ³ | ध ध ध ध ध ध |

⁰ | नी नी नी नी नी नी | ¹ | सा सा सा सा सा सा |
दी दी दी दी दी दी |

^૨ સા સા સા સા સા સા | ^૩ ની ની ની ની ની ની |

^૦ ધ ધ ધ ધ ધ ધ | ^૧ પ પ પ પ પ પ | ^૨ મ મ મ મ મ મ |

^૩ ગ ગ ગ ગ ગ ગ | ^૦ રે રે રે રે રે રે | ^૧ સા સા સા સા સા સા |

પાઠ ૩૬

^૨ સા ઈ સા સા ૦ સા | ^૩ રે ઈ રે રે ૦ રે | ^૦ ગ ઈ ગ ગ ૦ ગ |

^૧ મ ઈ મ મ ૦ મ | ^૨ પ ઈ પ પ ૦ પ | ^૩ ધ ઈ ધ ધ ૦ ધ |

^૦ ની ઈ ની ની ૦ ની | ^૧ સા ઈ સા સા ૦ સા | ^૨ સા ઈ સા સા ૦ સા |

^૩ ની ૪ ની ની ૦ ની | ^૦ ધ ૪ ધ ધ ૦ ધ | ^૧ પ ૪ પ પ ૦ પ |

^૨ મ ૪ મ મ ૦ મ | ^૩ ગ ૪ ગ ગ ૦ ગ | ^૦ રે ૪ રે રે ૦ રે |

^૧ સા ૪ સા સા ૦ સા |

પાઠ ૪૦

^૨ સા સા ૦ સા સા ૪ | ^૩ રે રે ૦ રે રે ૪ | ^૦ ગ ગ ૦ ગ ગ ૪ |

^૧ મ મ ૦ મ મ ૪ | ^૨ પ પ ૦ પ પ ૪ | ^૩ ધ ધ ૦ ધ ધ ૪ |

^૦ ની ની ૦ ની ની ૪ | ^૧ સા સા ૦ સા સા ૪ | ^૨ સા સા ૦ સા સા ૪ |

^૩ ની ની ૦ ની ની ૪ | ^૦ ધ ધ ૦ ધ ધ ૪ | ^૧ પ પ ૦ પ પ ૪ |

^२ भ भ ० भ भ ८ | ^३ ग ग ० ग ग ८ | ^० रे रे ० रे रे ८ |

^१ सा सा ० सा सा ८ |

पाठ ४२

^२ सा सा सा सा सा ० सा | ^३ रे रे रे रे रे ० रे | ^० ग ग ग ग ग ० ग |

^१ भ भ भ भ भ ० भ | ^२ प प प प प ० प | ^३ ध ध ध ध ध ० ध |

^० नी नी नी नी नी ० नी | ^१ सा सा सा सा सा ० सा | ^२ सा सा सा सा सा ० सा |

^३ नी नी नी नी नी ० नी | ^० ध ध ध ध ध ० ध | ^१ प प प प प ० प |

२ ३ ०
 | म म म म म ० म | ग ग ग ग ग ० ग | रे रे रे रे रे ० रे |
 | | | | | | | | | | | | | | | | |

१
 | सा सा सा सा सा ० सा |
 | | | | | | |

पाठ ४३

२ ३
 | सा सा ० सा सा सा ० सा | रे रे ० रे रे रे ० रे |
 | | | | | | | | | | | | | | |

० १
 | ग ग ० ग ग ग ० ग | म म ० म म म ० म |
 | | | | | | | | | | | | | | |

२ ३
 | प प ० प प प ० प | ध ध ० ध ध ध ० ध |
 | | | | | | | | | | | | | | |

० १
 | नी नी ० नी नी नी ० नी | सा सा ० सा सा सा ० सा |
 | | | | | | | | | | | | | | |

२ ३
 | सा सा ० सा सा सा ० सा | नी नी ० नी नी नी ० नी |
 | | | | | | | | | | | | | | |

^० ध ध ० ध ध ध ० ध | ^१ प प ० प प प ० प |

^२ म म ० म म म ० म | ^३ ग ग ० ग ग ग ० ग |

^० रे रे ० रे रे रे ० रे | ^१ सा सा ० सा सा सा ० सा |

पाठ ४४

राग यमन कल्याण्य त्रीताल.

^२ सा रे ग म | ^३ रे ग म प | ^० ग म प ध | ^१ म प ध नी |
ती ती ती ती

^२ प ध नी सा | ^३ ध नी सा रे | ^० रे सा नी ध | ^१ सा नी ध प |
टी टी टी टी

^२ नी ध प म | ^३ ध प म ग | ^० प म ग रे | ^१ म ग रे सा |
ती ती ती ती

પાઠ ૪૫

રાગ કાલીઝડા ત્રીતાલ.

૨ ૩ ૦ ૧
| સા રે સા રે | ગ ઈ મ ઈ | રે ગ રે ગ | મ ઈ મ ઈ |
કો કો કો કો

૨ ૩ ૦ ૧
| ગ મ ગ મ | પ ઈ પ ઈ | મ પ મ પ | ધ ઈ ધ ઈ |
કો કો કો કો

૨ ૩ ૦ ૧
| પ ધ પ ધ | ની ઈ ની ઈ | ધ ની ધ ની | સા ઈ સા ઈ |
કો કો કો કો ટી ટી

૨ ૩ ૦ ૧
| સા ની સા ની | ધ ઈ ધ ઈ | ની ધ ની ધ | પ ઈ પ ઈ |
ટી ટી કો કો કો કો

૨ ૩ ૦ ૧
| ધ પ ધ પ | મ ઈ મ ઈ | પ મ પ મ | ગ ઈ ગ ઈ |
કો કો કો કો કો કો

૨ ૩ ૦ ૧
| મ મ મ મ | રે ઈ રે ઈ | ગ રે ગ રે | સા ઈ સા ઈ |
કો કો કો કો કો કો

पाठ ४६

राग भेरवी त्रीताम.

२ सा सा सा रे ग म | ३ रे रे रे ग म प | ० ग ग ग म प ध |
 के। के। के। के। के। के। के। के। के। के।

१ म म म प ध नी | २ प प प ध नी सा | ३ ध ध ध नी सा रे |
 के। के। के। के। के। के। के। के। के। के।

० रे रे रे सा नी ध | १ सा सा सा नी ध प | २ नी नी नी ध प म |
 के। के। के। के। के। के। के। के। के। के।

३ ध ध ध प म ग | ० प प प म ग रे | १ म म म ग रे सा |
 के। के। के। के। के। के। के। के। के। के।

દ્વિતીય વિભાગ.

પાઠ ૪૭

રાગ યમન કલ્યાણ ત્રીતાલ.

સ્થાયી.

^૨ ગ ગ રે સા | ^૩ ની રે ગ રે | ^૦ ગ મ પ રે | ^૧ ગ રે સા ઈ |
 ખ ખ તી

^૨ ની ધ ની રે | ^૩ ગ ઈ રે સા | ^૦ ની ધ પ મ | ^૧ ગ રે સા ઈ |
 ખ ખ ખ તી

^૨ ની રે ગ મ | ^૩ ધ ની રે સા | ^૦ ની ધ પ મ |
 ખ તી ટી ટી તી

^૧ ની ધ પ મ ગ રે સા ||
 તી

અંતરો.

^૨ ગ ઈ ગ ગ | ^૩ મ મ ધ પ | ^૦ સા ઈ સા ઈ | ^૧ ની રે સા ઈ |
 તી તી ટી ટી ટી ટી

२ ३ ० १
नी नी ध ध सा ४ सा ४ नी रे ग रे नी रे सा ४
टी टी टी टी

२ ३
ग ग रे सा रे रे सा नी ध प म प ग म प ध
टी टी टी टी टी टी ती ती

० १
नी ध प म ग रे ग म ग म प रे ग रे सा
ती ती ती ती ती ती ती ती

पाठ ४८

राग आशावरी त्रीताल.

स्थायी.

१ २ ३ ०
रे म प सा ध ४ प ४ म प ध प ग ४ रे सा
टी के के के के

१ २ ३ ०
रे रे सा रे सा नी ध सा रे म प ध प म ग रे सा
अ अ के के के के

અંતરો.

^૧ મ ઈ પ પ | ^૨ ધ ધ ની ની | ^૩ સા ઈ સા સા | ^૦ રે ની સા ઈ |
 કો કો કો કો | ડી ટી ડી | ટી કો ડી |

^૧ ઈ રે રે રે | ^૨ સા રે ગ રે સા | ^૩ ની સા રે સા |
 ડી ડી ડી | ડી ડી ડી ડી | કો ડી ડી ડી |
 કો

^૦ ની ધ પ મ ગ રે સા ||
 કો કો કો

ખાંડ ૪૯

રાગ ખમાય ત્રીતાલ

સ્થાવી.

^૨ સા સા ગ ગ | ^૩ મ મ પ ધ | ^૦ સા ની સા ની ધ | ^૧ પ મ ગ ઈ |
 ડી ડી કો

^२सा नी सा ४ | ^३नी ध प ध | ^०सा नी ध प | ^१ग म म ४ ||
टी टी के टी के

अंतरो.

^२ग म प ध | ^३नी नी सा ४ | ^०नी नी सा रे | ^१सा सा नी ध |
टी टी टी टी के

^२सा नी सा रे सा नी ध प | ^३ग म प ध प म ग ग |
टी टी टी टी के । । । । । । । ।

^०सा सा ग म प ध नी सा | ^१नी ध प म ग म ग ||
टी के । । । । । । । ।

पाठ प०

राग सोरठ त्रीताल

स्थायी.

^१रे म प नी | ^२सा ४ नी ध | ^३म प ध म | ^०रे ४ ग सा |
टी के । । । । । । । ।

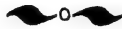
१ रे म रे सा | २ नी सा म रे | ३ नी ध म प | ० ध म रे ग सा ||
 अ

अंतरे.

१ म म प प | २ नी प नी नी | ३ सा ४ सा ४ | ० सा रे सा ४ |
 के टी टी

१ प म रे सा | २ रे नी सा सा | ३ नी सा रे सा नी ध प ध |
 टी टी टी टी टी टी टी के

०
 म प ध म म रे ग सा ||

पाठ ५१

राग भीषाग त्रीताल

स्थायी.

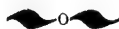
२ प ४ ग म | ३ ग सा ग म | ० प ध ग म | १ ग ४ नी सा |
 अ

२ ३ ० १
 | सा सा ग म | प ४ नी नी | नी सा नी प | ग म ग ४ ||

अंतरे।

२ ३ ० १
 | म ४ ग म | प ४ नी नी | सा ४ सा सा | सा ४ सा ४ |

२ ३ ० १
 | नी सा नी प | ग म प नी | सा नी ध प | ग म प म ग रे सा ||

पाठ पर

राग हमीर कल्याणु त्रीताल.

स्थायी.

३ ० १ २
 | ध नी सा रे नी सा | ध प म प | ध ग ४ म | ध ४ ४ प |

३ ० १ २
 | प म प ४ | रे ग म प | ग ग म रे | सा रे सा ४ |

पाठ ५३

राम भोपावी त्रीताल

स्थायी

१ सा ध सा रे | २ ग ङ प ग | ३ प ध सा प | ० ध प ग रे |

अ टी

१ ग प ध सा | २ सा प ध प | ३ ग रे प ग ध प सा सा |

टी टी टी टी टी टी टी टी

० ध ध प प ग रे सा रे ||

। । । । । । । ।

अंतरे

१ ग प ध | २ सा ङ सा सा | ३ सा ध सा रे | ० सा ध प ग |

टी टी टी टी टी टी टी टी

१ ग रे सा रे | २ सा ध प ग | ३ सा रे ग प ध सा रे ग |

टी टी टी टी टी टी टी टी टी

रे सा ध प ग रे सा रे ||

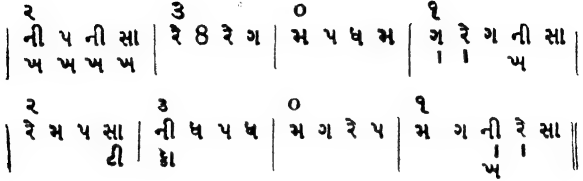
टी टी । । । । । ।

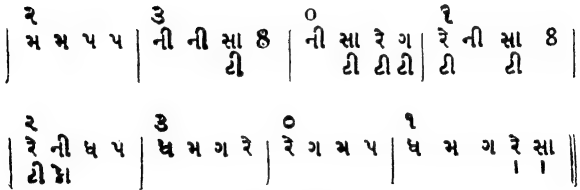
पाठ ५४

राग तीबळ कामोद त्रीताल

स्थायी

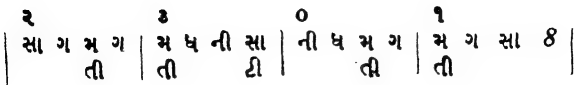
अंतरो.

पाठ ५५

राग ह्रीडाण त्रीताल

स्थायी

^२सा नी ध सा | ^३४ सा ग ग | ^०म ध म ग | ^१म ग सा ४ ||
 ञ ञ ती ती ती ती

अंतरे

^२ग ४ ग ४ | ^३म म ध नी | ^०सा ४ सा ४ | ^१ध नी सा ४ |
 ती ती टी टी टी

^२सा सा ग म | ^३ग ग सा ४ | ^०नी ध नी सा | ^१नी ध म ग |
 टी टी टी टी टी टी टी ती

^२सा सा ग ग म म ध नी | ^३सा ग म म ग म सा |
 ती ती टी टी टी टी टी ती ती

^०सा नी ध नी ध म ग म | ^१ध नी सा नी ध म ग सा ||
 टी ती ती ती ती ती ती ती

પાઠ ૫૬

રાગ માલકોસ ત્રીતાલ

સ્થાયી.

૦	૧	૨	૩
મ ગ સા ની	સા ઈ ધ ની	સા ઈ મ ગ	મ ઈ ઈ ઈ
કો ખ	ખ ખ	કો	
કો	કો કો		

૦	૧	૨	૩
ગ મ ધ ની	સા ઈ સા ઈ	ની ધ ની સા	ની ધ મ ગ
કો કો કો	ટી ટી	કો કો કો ટી	કો કો કો

અંતરો

૦	૧	૨	૩
ગ ઈ ગ ઈ	મ મ ધ ની	સા ઈ સા ઈ	ધ ની સા ઈ
કો કો	કો કો	ટી ટી	કો કો ટી

૦	૧	૨	૩
ગ સા મ ગ	સા ઈ ની ધ	મ ધ ની સા	ની ધ મ ગ
ટી ટી ટી ટી	ટી કો કો	કો કો ટી	કો કો કો
કો	કો		

पाठ ५७

राग भीमपञ्चास त्रीताल.

स्थायी.

१ नी सा ग म | २ प ४ ग म | ३ प म ग रे | ० ग रे सा ४ |
अ के | के | के | के |

१ प नी सा रे | २ सा ४ ग सा | ३ म म प म | ० ग रे सा ४ |
अ अ के | के | के | के |

१ नी ध प म | २ ग म प नी | ३ सा रे सा नी |
के | के | के | टी टी टी के |

० सा नी ध प म म रे सा ||
टी के | के | के | के |

अंतरे

१ प प म म | २ प नी सा रे | ३ सा ४ म ग | ० रे रे सा ४ |
के | के टी टी | टी टी टी | टी टी टी |

१ ग रे ४ सा | २ नी ध सा नी | ३ ध प ग म | ० प नी सा ४ |
टी टी टी | के टी के | के | के टी |

੧ | ਸਾ ਨੀ ਖ ਨੀ ਖ ਪ ਖ ਪ | ੨ | ਮ ਪ ਮ ਗ ਮ ਗ ਰੇ ਸਾ |
 ਟੀ ਕੋ ਕੋ | | | | | ਕੋ | ਕੋ |

੩ | ਨੀ ਸਾ ਗ ਮ ਪ ਨੀ ਸਾ ਰੇ | ੦ | ਸਾ ਨੀ ਖ ਪ ਮ ਗ ਰੇ ਸਾ ||
 ਘ ਕੋ ਕੋ ਟੀ ਟੀ ਟੀ ਕੋ | | | | | ਕੋ |

ਪਾਠ ੫੮

ਰਾਗ ਮੁਲਤਾਨੀ ਤੀਤਾਲ.

स्थायी.

੧ | ਨੀ ਸਾ ਗ ਮ | ੨ | ਪ ਸਾ ਨੀ ਖ | ੩ | ਪ ਗ ਮ ਪ | ੦ | ਮ ਗ ਰੇ ਸਾ ||
 ਘ ਕੋ ਟੀ ਟੀ ਕੋ ਟੀ ਟੀ ਕੋ ਕੋ

ਅੰਤਰੇ.

੧ | ਪ ਠ ਗ ਮ | ੨ | ਪ ਨੀ ਸਾ ਠ | ੩ | ਨੀ ਨੀ ਸਾ ਗ | ੦ | ਰੇ ਸਾ ਨੀ ਸਾ |
 ਕੋ ਟੀ ਟੀ ਟੀ ਟੀ ਟੀ ਟੀ

੧ | ਨੀ ਖ ਮ ਪ | ੨ | ਮ ਖ ਪ ਨੀ | ੩ | ਖ ਪ ਮ ਪ | ੦ | ਮ ਗ ਰੇ ਸਾ ||
 ਕੋ ਟੀ ਕੋ ਟੀ ਕੋ ਟੀ ਟੀ

५२

पाठ पद

राग पुरवी त्रीताल.

स्थायी.

१ सा रे ग म | २ प ४ प ४ | ३ नी ध प म | ० ग म ग रे ||
का ती का ती ती का

१ सा रे ग म | २ प ४ प ४ |
का ती

अंतरे.

३ प म म म प ध नी सा | ० नी ध प ध प म प म |
ती ती का टी का का ती ती

१ ग म ग रे ग रे सा | २ सा रे ग म प ध नी सा |
ती का का का ती का टी

३ नी ध प म ग म प | ० नी ध प म ग म ग रे |
का ती ती का ती ती का

१ सा रे ग म | २ प ४ प ४ ||
का ती

संयारी.

^३ नी ध नी ध नी ध प | ^० ध प ध प ध प म |
 । । । । । । । । । । । । । । ती ।

^१ प म प म प म म | ^२ म ग म ग म ग रे |
 । । । । । । । । । । । । । । ती । ती । ती । ती ।

^३ म रे ग रे ग रे सा | ^० सा रे ग रे ग म ग म |
 । । । । । । । । । । । । । । ती । ती ।

^१ प म प ध प ध नी सा | ^२ नी ध प म ध प म ग |
 । । । । । । । । । । । । । । ती । ती । ती । ती ।

^३ प म ग रे ग म प | ^० नी ध प म ग म ग रे | ^१ सा रे ग म |
 । । । । । । । । । । । । । । ती । ती । ती । ती । ती । ती ।

^२ प ४ प ४ ||

^३ सा रे ग म प ध नी सा | ^० नी ध प म ग म ग रे |
 । । । । । । । । । । । । । । ती । ती । ती । ती ।

પાઠ ૬૦

રાગ ભૈરવી ત્રીતાલ.

સ્થાયા.

^૧ ની સા ગ મ | ^૨ ધ ૪ પ ૪ | ^૩ ની ધ પ મ | ^૦ ગ ર સા ર |
 ખ કે | કે | કે કે | કે કે | કે કે |

^૧ ધ ની સા ગ | ^૨ મ પ ગ મ | ^૩ ની ધ સા ની ધ પ ગ મ |
 ખ ખ કે | કે | કે કે ટી કે કે |

^૦ ની ધ પ મ ગ ર સા ર ||
 કે કે | કે કે | કે

અંતરો.

^૧ ધ પ ગ મ | ^૨ ધ મ ધ ની | ^૩ સા ૪ ગ ર | ^૦ સા ની સા ૪ |
 કે કે | કે કે કે | ટી ટી ટી | ટી કે ટી

^૧ ધ મ સા સા | ^૨ ર ર ની ની | ^૩ સા સા ધ ધ | ^૦ ની ધ પ ૪ |
 ટી ટી ટી ટી | ટી ટી કો કો | ટી ટી કો કો | કો કો

संयारी.

० सा रे ग म | १ ध नी सा ठ | २ रे सा नी ध | ३ म ध सा ठ |
को को टी टी को टी

० म ग रे सा ग रे सा नी | १ रे सा नी ध सा नी ध म |
टी टी टी टी टी टी को | टी टी को टी को |

२ नी ध म ग ध म ग रे | ३ म ग रे सा ध नी सा |
को को को को को प प को

० सा रे ग रे ग म ग म | १ ध म ध नी ध नी सा |
को को को को को को टी

२ सा रे ग म ध नी सा रे | ३ सा नी ध म ग रे सा ||
को को को टी टी टी को को को

“Fresh News.”

Unique Opportunity for Lovers of Music ? ? ?

DO NOT MISS ?

Just Published

“The Morning Star Music Book”

for all Instruments Most useful for Violins.

The first attempt of its kind by an Indian.

Contained famous Gujarati Marathi and
Hindustani SONGS from latest dramas.

Price Rs. 5-4-0

Apply to

GULLAM HUSSEIN ABDULLA

Band Master.

Dharampur State Band.

Dharampur.

વાંચો.

સંગીત ઇચ્છો શીખવા તો અમારે ત્યાં આવજો
ગીતે જવા પહેલાં આ ઠેકાણું સંભાળો

ક્યાં ?

ભારત સંગીત વિદ્યાલય.

પ્રો. ભારતલાલ પુનમયદ માસ્તર

ગુલાલવાડી, મુંબઈ નં. ૪.

અહીં દરેક જાતના વાંચતો જેવા કે હારમોનીયમ
તબલા દીલરૂબા વીગેરે સરળ પદ્ધતિથી
ટૂંક સમયમાં માલેકની બની દેખાશે નીચે

શીખવવામાં આવે છે.

ફક્ત એકજ વખત ખાત્રી કરવા વિનંતિ છે.

શ્રી જેન ભારતરોહ્ય પ્રેસમાં, મનસુખલાલ હીરાલાલ લાલને
પ્રો. ભારતલાલ પુનમયદ માસ્તર માટે છાપું પારસી ગલી, મુંબઈ

